

Regionalt verksted 1. – 2 desember 2021

Bakgrunnsnotat til en times paneldialog: Regionale kompetansebehov i lys av kravene om et mer klimavennlig og bærekraftig regionalt næringsliv.

Bakgrunn:

På årets verksted møtes vi for å utforske skjæringsfeltene mellom smart spesialisering, et grønnere, regionalt næringsliv og nye kompetansebehov. Hvordan skal vi sikre tilgang på relevant og nødvendig kompetanse for å møte nye krav til et klimavennlig næringsliv? Hvordan kan smart spesialisering være et verktøy for bærekraftig omstilling? Hvordan kan fylkeskommunene og næringslivet ta en sterkere rolle i kompetansepolitikken, også for å sikre grønn omstilling i egen region?

EUs grønne giv, klimaavtalene, FNs bærekraftsmål og nasjonale og lokale politikere stiller krav til omfattende endringer i samfunns- og næringsliv. Har vi nok kunnskap om hvilken type kompetanse og ferdigheter som blir særlig etterspurt for å få til denne omstillingen, - for å satse på sirkulærøkonomi, hydrogen, eller batteriproduksjon og elektrifisering, bærekraftig fiskeoppdrett eller effektivisering av el-nettene, for å nevne noe?

Lærdommene fra de siste årene med pandemi påvirker livene våre, arbeidslivet og arbeidsplassene i store deler av verden. Det synes å være stor enighet om at morgendagens jobber blir grønnere, mer digitale, mer tjenestebaserte og mer internasjonale. Samtidig vil det være regionale variasjoner ut ifra nærings- og bedriftsstruktur, kunnskapsmiljøenes profil, kompetanse- og utdanningstilbud og tilgang på kompetent arbeidskraft, samt en rekke andre faktorer.

Allerede nå ser vi at bærekraft og klimavennlig næringsutvikling blir mer integrert i ulike utdanninger og fagområder. FoU-institusjonene tar inn perspektivene i sine strategier, som for eksempel Universitetet i Oslo der framgår av strategi 2030 følgende: «*UiO skal utdanne studenter som setter sine fag inn i et større samfunnsperspektiv og leder an i det grønne skiftet*», eller Vestlandsforskning der visjonen er "*Banebrytende kunnskap for eit berekraftig samfunn.*"

I NHOs kompetansebarometer for 2020 oppgir 60 prosent av bedriftene at de i stor eller noen grad vi ha økt behov for kompetanse for å ligge i front på klima- og miljøkrav. Halvparten av bedriftene oppgir også at de vil ha større behov for *lederkompetanse* for å sikre den grønne omstillingen på en god måte. Ulike former for *produksjonskompetanse* er også etterspurt. Det er mangel på IKT-kompetanse i hele landet, mange bedrifter ser seg nødt til å rekruttere kompetansen fra utlandet. Over 70% av IKT-Masterne jobber på Østlandsområdet etter tre år. Teknologiforståelse blir stadig viktigere i mange type jobber og helt nødvendig for et grønt skifte.

Hva er egentlig "grønn" kompetanse? Hvilken type videreutdanning skal til for å fremme grønn kompetanseutvikling i arbeidslivet? Hvilke planer har fylkeskommunene for tette kompetansegapene, og hvordan går dere fram?

*Hver paneldeltager bes holde et 3 minutters forberedt innlegg for å reflektere over kompetansebehovene i eget fylke **sett i lys** av fylkes egne satsinger på et mer klimavennlig og bærekraftig næringsliv samt fylkets smarte spesialiseringsstrategier. Hvordan kan behovene møtes?*